

BOŽJA BESEDA, KRST, EVHARISTIJA V POSLANSTVU CERKVE

(prevod iz knjige »Battezzati e inviati«, str. 351-358)

»V okviru spodbujanja vseh vernih za oznanjanje božje Besede, so sinodalni očetje tudi za današnji čas potrdili potrebnost trdne zavezanosti *»missio ad gentes«*. V nobenem primeru se Cerkev ne sme omejiti na pastoralo »ohranjanja«, za te, ki že poznajo Kristusov evangelij. Misijonarski zagon je jasno znamenje zrelosti cerkvene skupnosti. Nadalje so očetje odločno izrazili zavedanje, da je Božja Beseda odrešujoča resnica, katero vsak človek v vsakem obdobju potrebuje. Zaradi tega oznanilo mora biti oznanjano. Cerkev mora iti naproti vsem z močjo Duha (prim 1Kor 2,5) in preroško nadaljevati branjenje pravic in svobodo ljudi, da slišijo Božjo Besedo, išoč najučinkovitejših sredstev za njegovo oznanjanje, tudi če grozi preganjanje. Cerkev je VSEM »dolžnica« oznanjevanja Besede, ki rešuje (prim. Rim 1,14)« (*Verbum Domini*, 95)

V SZ Beseda pripravlja dogodek Besedi, ki je meso postala. Pismo Hebrejcem se prične ravno s poudarkom na to dinamiko Besede: *»Velikokrat in na veliko načinov je Bog nekoč govoril očetom po prerokih, v teh dneh poslednjega časa pa nam je spregovoril po Sinu. Njega je postavil za dediča vsega in po njem je tudi ustvaril svetove«* (Heb 1,1-2) Beseda nas kliče in zbira kot božje duhovniško ljudstvo, nas notranje povezuje, osvobaja našo identiteto in vzpostavlja zavest univerzalnega bratstva pod okriljem enega Očeta. Beseda je namreč tista, ki se postavlja na začetek vsakega odnosa: »v svoji neizmerni ljubezni (Bog) govori ljudem kot prijateljem (prim. Est 33,11; Jn 15,14-15) in prebiva med njimi (prim. Bar 3,38), da jih povabi in prizna za svojo last. (*Dei Verbum*, 2).

Oznanjevanje evangelija v vseh okoliščinah ne pomeni imeti pogum, temveč imeti vero; pomeni verjeti, da pristno in nenehno oznanjevanje Besede ki rešuje, ustreza najglobljim potrebam in hrepenenjem človeškega srca. Na več mestih Cerkev v svoji Liturgiji, ponovi opozorilo, da se ne smemo utruditi na tej poti vere. Božja Beseda raste in se pogloblja preko preganjanj, razseljenosti, zavračanjem oz. negostoljubnim sprejemom (prim Iz 55,10-11). Vera je gotovost in prepričanost, da je Jezusov evangelij za človeka vedno Resnica, ji daje življenje in kaže Pot za svoje življenje v večnem občestvu z Bogom (prim. Jn 14,6).

»Prvi kristjani so razumeli svoje misijonarsko oznanjevanje kot nujnost, ki izhaja iz same narave vere: Bog, v katerega so verjeli, je bil bog vseh, eden in resničen Bog, ki se je (po)kazal v zgodovini Izraela in končno v svojem Sinu, kateri ima odgovor, ki so ga vsi ljudje v svoji notranjosti pričakovali. Prva krščanska občestva so čutila, da njihova vera ne pripada dotičnemu kulturnemu okolju, ki je različno od ljudstva do ljudstva, ampak območju resnice, ki vse ljudi obravnava enako. (...) Resnično, novost krščanskega oznanila ni v ideji, temveč v dejstvu: On se je razodel« (*Verbum Domini*, 92).

Verjeti v Jezusa Kristusa ni religijsko mnenje oz. ideološka izbira: je življenjska odločitev v soočenju z razodetjem Resnice. Krščanski paradoks Kristusovega križa razodeva pomen trpljenja, neizogibnega človekovega dejstva, ki človeka odpira k svojim najglobljim razsežnostim in možnostim popolnega daru samega sebe za življenje. Oznanjana vera (Božja Beseda in krst) je vedno vera Cerkve in v Cerkvi, ki daje Božje življenje preko Kristusa in Svetega Duha (utelešena Beseda in evharistija). Vera je osnova upanja v večno življenje (prim. *Spe Salvi*, 2-9).

»Vera Cerkve je v bistvu evharistična vera in se napaja na poseben način pri evharistični mizi. Vera in zakramenti sta dva dopolnjujoča aspekta cerkvenega življenja. Vzbujena s strani oznanila Božje Besede se vera hrani in raste v milostnem srečanju z vstalim Gospodom, ki se uresničuje v zakramentih. (...) Oltarni zakrament je vedno v središču cerkvenega življenja; zahvaljujoč evharistiji se Cerkev vedno znova rojeva!«. Kolikor bolj je živa evharistična vera Božjega Ljudstva, toliko bolj globoka je njegova udeležba v cerkvenem življenju preko trdne zavezanosti poslanstvu, ki ga je Kristus zaupal svojim učencem. O tem pričuje sama zgodovina Cerkve. Vsak velika reforma je nekako povezana s ponovnim odkritjem vere v evharistično prisotnost Gospoda v sredi svojega ljudstva« (*Sacramentum Caritatis*, 6).

Dinamika vere je fascinantna: od srečanja s Kristusom do poslanstva oznanjevanja Kristusa. Je veselje nad spoznavanjem in ljubeznijo do Kristusa. Poslanstvo (misijon) je v deleženju s Kristusom pri njegovem delu evangelizacije: »Kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošiljam« (*Jn 20,21*). Zakramenti, posebno še krst in evharistija, so učinkovita in vidna znamenja, ki resnično razodevajo življenje Boga v Kristusu in nas vključujejo v vrtinec njegovega misijona, v vneto za življenje in odrešenje vseh ljudi. Kontemplirati Božjo Besedo razodeva srečanje s to ljubeznijo in je izkušnja prisotnosti Gospoda Jezusa, ki skupaj z Očetom, v Duhu, prebiva v nas. Tako se »*Lectio Divina* (Božje branje) kaže kot postopna pot spoznavanja in ponotranjenja, ki vodi k preobrazbi in polnosti poslanstva (misijona). Molitveno branje Pisma, ki je živa Beseda, uvaja v zavest Prisotnosti, ki vključi čas človeka v čas Boga. Podrobnejšemu proučevanju sledi meditacija: tako Beseda vstopa v živečega in predstavlja spontani prehod v naslednji korak slavljenja, kot osebni dialog z Bogom, kot izkustvena pot spoznavanja in ljubezni, vse do kontemplacije, ki svoje srce razširi v agape (v nesebično ljubezen). Molitveno branje Besede je prepojeno z zakramentalno razsežnostjo krščanskega dogodka, kajti ta, ki govori, v zgodovinskem danes, vstalo meso Gospoda Jezusa stvarno navzočo v zakramentih Cerkve in v izpričevanju vere, upanja in ljubezni krščenih vernih.

Božja Beseda nam je oznanila božje življenje, ki preobraža obličje zemlje in vse dela novo (prim. Raz 21,5). Njegova Beseda nas vključi ne samo kot prejemnike Božjega Razodetja, temveč tudi kot svoje oznanjevalce. On (Jezus), od Boga poslan, da izpolni njegovo voljo (prim. *Jn 5,36-38; 6,38-40; 7,16-18*), nas pritegne (privlači) v sebe in nas vključi v svoje življenje in poslanstvo. Duh Vstalega tako omogoča, da naše življenje učinkovito oznanja Besedo po vsem svetu. (...) **Zaradi tega je Cerkev misijonarska v svojem bistvu.** Ne moremo besede večnega življenja zadrževati samo zase, ki so nam dane v srečanju z Jezusom Kristusom: te besede so za vse, za vsakega človeka. Vsak človek v današnjem svetu, pa če se tega zaveda ali ne, potrebuje to oznanilo. Na nas je odgovornost, da posredujemo to, kar smo po milosti prejeli.

Kristusovo poslanstvo ne pozna meja in doseže cel svet. (prim. *Mt 28,19*). V luči srečanja s Kristusom preko krsta kristjan ve, da je Jezus vstopil v njegovo življenje, ga stvarno preoblikoval (spreobrnjenje) in ga poslal. Zahvaljujoč krstu nas z vero oznanjana in sprejeta Beseda vključi v tok Razodevanja Boga. Krščansko življenje je proces v nastajanju, pod okriljem delovanja Svetega Duha, je odsev Kristusa pred Očetom in brati. Je »novo življenje«, krstna vključenost v Gospodovo Veliko noč (*Rim 6*), ker živimo »po Duhu« (*Gal 5,25*). Je resnična zmaga nad grehom, proces stalnega/nenehnega spreobračanja v težkem boju proti grehu.

Zahvaljujoč krstu, vera Cerkev, ki je svobodno sprejeta, rojeva/ustvarja nove Božje otroke, nove brate in sestre v Božjo družino. Krstni izvir rojeva/ustvarja zato, ker je Cerkev resnično rodovitna mati Besede, ki rešuje in Duha, ki daje življenje. Evharistija napravi meso in kri krščenih sposobno, da sodeluje v Jezusovi Veliki noči. Občestvo s Kristusovim telesom in krvjo jih napravi za sodelavce ustvarjalne sile Očetove Ljubezni (Sveti Duh), ki združuje Kristusa v Njegovo Cerkev. Ta zakramentalna enota naredi Cerkev-Nevesto, resnično mater množice verujočih. Že od prvih časov so se kristjani čutili vključene v to misijonarsko stvarnost materinskosti Cerkve: Jezus si upa svoje apostole primerjati z materjo, ki trpi zaradi poroda, a je polna življenja, ko rodi življenje (prim. Jn 16,21-22). Tako sv. Pavel, spominjajoč, da je Jezus rojen preko žene, zatrdi: *»rojevam v bolečini, dokler ne bo v vas izoblikovan Kristus« (Gal 4,19).*

»Krst je zakrament, na katerem temelji naša vera in nas kot žive člane vcepi v Kristusa in njegovo Cerkev. Skupaj z evharistijo (obhajilom) in birmo oblikuje t.i. »krščansko uvajanje« (zakramenti uvajanja), katero predstavlja en sam velik zakramentalni dogodek, ki nas umesti v Gospoda in nas naredi za živo znamenje njegove prisotnosti in Ljubezni.

V nas se lahko porodi vprašanje: ali je krst res potreben, da bi živeli kot kristjani in sledili Jezusu? Ali ni, konec koncev, zgolj preprost ritual, formalno dejanje Cerkve, ki dà ime fantku ali punčki? Je vprašanje, ki se lahko še stopnjuje. In s tem v zvezi je razsvetljuječe, kot piše apostol Pavel: *»Ali mar ne veste, da smo bili vsi, ki smo bili krščeni v Jezusa Kristusa, krščeni v njegovo smrt? S krstom smo bili torej skupaj z njim pokopani v smrt, da bi prav tako, kakor je Kristus v moči Očetovega veličastva vstal od mrtvih, tudi mi stopili na pot novosti življenja« (Rim 6,3-4).* Torej ni formalnost! Je dejanje, ki se v globinah dotika naše eksistence. Nista isto krščeni in nekrščeni otrok. Nista isto krščena in nekrščena oseba. S krstom smo potopljeni v ta neusahljiv izvir življenja, ki je Jezusova smrt, največje dejanje Ljubezni v vsej zgodovini: in zahvaljujoč tej Ljubezni, lahko živimo novo življenje, ne več v strahu pred slabim, grehom in smrtjo, temveč v občestvu z Bogom in z brati« (papež Frančišek, audienca, 8. januar 2014).

Tisti, ki je krščen, se zaloti, da pravi, s Kristusom in v Kristusu, »Oče Naš«, ker je od sedaj vsak od nas del enotne človeške družine. Krst nas naredi otroke, člane Božjega Ljudstva, učence misijonarje (prim. Evangelii Gaudium, 120), razodevajoč nam Božje očetovstvo. Misijonstvo je oblika novega življenja v Kristusu, kot svobodno prinašanje nas samih Bogu, v posamezni poklicanosti vsakega posameznika. Krst naredi kristjana zmožnega popolnega daru samega sebe, da pripravi njegovo srce in njegovo meso za evharistično daritev. Popoln dar Boga v Jezusovem telesu in krvi nam omogoča vstopiti in nas vključi v svoje večno gibanje Ljubezni: je resnično telesna komunikacija, resnična udeležba preko dinamike Svetega Duha. Evharistija izraža vsemu stvarstvu, zahvaljujoč človekovi svobodi, resnični smisel misijonov: odrešenje vseh v oznanjevanju Božjega življenja, da bi vsi imeli življenje (prim. Jn 6 in Jn 10).

»V evharistiji se razkrije načrt Ljubezni, ki vodi vso zgodovino odrešenja (prim. Ef 1,10; 3, 8-11). V njej se »Deus Trinitas«, ki je v samem sebi Ljubezen (prim. 1 Jn 4,7-8), v polnosti poistoveti z našo človeško stvarnostjo. V kruhu in vinu, pod katerima nastopi Kristus, se nam daje velikonočna večerja (prim. Lk 22,14-20; 1Kor 11,23-26), celotno božje življenje, ki nas doseže in v nas (so)deluje v obliki Zakramenta. Bog je popolna komunikacija Ljubezni med Očetom, Sinom in Svetim duhom. Že v stvarjenju je človek do neke mere poklican k deležnosti pri Božjem dihu (prim. 1 Mz 2,7). A v Kristusu, umrl in vstalem in v izhajanju

Svetega Duha, nam je brez mere dano (prim. Jn 3,34) to, da smo deležni božje bližine» (Sacramentum Caritatis, 8).

»Poslanstvo/misijon, zaradi katerega je Jezus prišel med nas, doseže izpolnitev v Velikonočni Skrivnosti. Z vrha križa, od koder vse priteguje k sebi (prim. Jn 12,32), preden izroči Duha, reče: »Izpolnjeno je« (Jn 19,30). V skrivnosti njegove pokornosti vse do smrti in smrti na križu (prim. Fil 2,8), se je izpolnila nova in večna zaveza. Božja svoboda in človeška svoboda sta se dokončno srečali v križanem mesu, v neločljivi vezi, veljavni za vedno. Evharistija, kot kruh življenja, izpostavi žrtveno daritev sebe (prim. Rim 12,1-2) kot merilo resnične ljubezni in pričevanje učenca misijonarja. Kristjan ne podarja svojega življenja poleg življenja svojega Učitelja, ampak daruje samega sebe v krstu. **Dà se v edino samo-daritveno Jezusovo dejanje.** Evharistija razkriva resnični smisel mesa in krvi naše človeškosti. Prejeli smo telo iz mesa in krvi, ker se lahko, izpolnjujoč voljo Tistega ki nas je ustvaril, darujemo in obrodimo sadove (prim. Heb 10). Konkretno se krstna in evharistična podaritev samega sebe se odraža v vzajemni ljubezni ali poklicanosti k večnim zaobljubam čistosti. Tako v zakonu, kot tudi v posvečeni čistosti kristjan živi svoje poslanstvo/misijon v svobodnem razpolaganju s samim seboj, zahvaljujoč daritvi svojega telesa.

Z evharistijo nas Jezus, za naše dobro, vključi v svojo daritev Očetu in nam s tem kaže vez občestva, ki jo želi vzpostaviti med nami, s svojo Cerkvijo, ki jo v daritvi na križu vzpostavlja za svojo Nevesto in svoje telo. Možnost obhajanja evharistije je v celoti zakoreninjena v Kristusovi daritvi samega sebe. Na ta način izkušamo, da nas je Bog resnično »ljubil prvi« (prim. 1 Jn 4,19). V vsaki evharistični slovesnosti izpovedujemo prvenstvo Kristusovega daru, ki nas naredi za svojo Cerkev. Vzajemni vpliv evharistije na izvor Cerkve dokončno razkrije predhodnost (ne samo v času, ampak tudi v globini našega bistva kot kristjanov), to, da nas je najprej ljubil On. On je za vso večnost tisti, ki nas je prvi ljubil, njegova milost se nadaljuje v nas v krstu, ki nam je nezasluženo podarjen in v evharistiji, ki nam jo velikodušno ponuja.

»V oltarnem Zakramentu Gospod pride naproti človeku, ustvarjenemu po podobi in sličnosti Boga (prim. 1 Mz 1,27) in nas tako naredi za svoje sopotnike (na poti). V tem Zakramentu se Gospod resnično naredi za hrano človeku, lačnemu resnice in svobode. Kajti samo resnica nas lahko resnično osvobodi (prim. Jn 8,36). Kristus se dà za nas v hrano Resnice. Resnično vsak človek v sebi nosi neustavljivo hrepenenje po resnici, zadnji in dokončni. Zaradi tega se Gospod Jezus, »pot, resnica in življenje« (Jn 14,6) obrne v človeško hrepeneče srce, ki tava in je žejno, v srce, ki vzdihuje k izviru življenja, v srce, moledujoče po Resnici. Jezus Kristus je resnično Resnica, ki je postala Oseba, ki priteguje svet v sebe. (...) V zakramentu evharistije nam Jezus zlasti kaže resnico ljubezni, ki je bistvo Boga. To je tista evangeljska resnica, ki resnično zanima vsakega človeka in vse človeštvo. Zaradi tega se Cerkev, ki v evharistiji najde svoje vitalno središče, nenehno trudi oznanjevati vsem, tako v ugodnih, kakor tudi v neugodnih situacijah« (prim. 2 Tim 4,2) to, da je Bog ljubezen. Ravno zaradi tega, ker se je Kristus dal v hrano Resnice, se obrača k človeku in ga vabi, da svobodno sprejme dar Boga.